



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1042/2022
06.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миклоша Чабе, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 813/21 од 06.04.2022. године и Вишег суда у Суботици Кж1 101/22 од 28.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.10.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миклоша Чабе, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 813/21 од 06.04.2022. године и Вишег суда у Суботици Кж1 101/22 од 28.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К 813/21 од 06.04.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика па је осуђен на новчану казну у износу од 50.000,00 (педесетхиљада) динара коју је обавезан да плати у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде и одређено је да ће, уколико окривљени наведену казну не плати у остављеном року, иста бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 (хиљаду) динара новчане казне, рачунати један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара и да оштећенима надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 97.875,00 динара, све у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 101/22 од 28.06.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Миклош Чаба, наводећи као разлог његовог подношења опште одредбе које између осталог прописују разлоге за подношење захтева за заштиту законитости, док из образложења захтева произилази да је исти поднет због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и одбије оптужбу против окривљеног АА због кривичног дела за које је правноснажно оглашен кривим у кривичном поступку који је према њему вођен.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише повреду закона, указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер се ради о пресуђеној ствари. Ово стога што је, решењем Основног суда у Суботици К 223/16 од 08.09.2016. године (а не од 21.09.2016. године, како то наводи бранилац у поднетом захтеву) према овом окривљеном одбијена приватна кривична тужба, приватних тужилаца ББ и ВВ и обустављен кривични поступак због одустанка приватних тужилаца од поднете тужбе чији су предмет биле исте парцеле, које су и предмет овог поступка, због чега је према ставу браниоца, доношењем побијаних пресуда повређено начело *ne bis in idem*.

Према оцени Врховног касационог суда ови наводи захтева се не могу прихватити као основани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји, ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је прописано да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због ког је већ правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП, прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена, или је поступак правноснажно обустављен.

Да би се радило о пресуђеној ствари, неопходно је да постоји одлука суда којом је исто лице правноснажно ослобођено или осуђено или за које је оптужба

правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, у односу на исто кривично дело.

И одредбом члана 34. став 4. Устава Републике Србије, прописано је да нико не може да буде гоњен и кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен.

Из списка предмета произилази да је према окривљеном АА решењем Основног суда у Суботици К 223/16 од 08.09.2016. године одбијена приватна кривична тужба, приватних тужилаца ББ и ВВ, поднета због кривичног дела самовлашћа из члана 330. став 3. у вези става 1. Кривичног законика. Приватна кривична тужба је поднета дана 12.04.2016. године, измењена 27.04.2016. године и 05.08.2016. године и према окривљеном обустављен кривични поступак услед одустанка приватних тужилаца од исте. Пресудом Основног суда у Суботици К 813/21 од 06.04.2022. године, која је у свему потврђена пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 101/22 од 28.06.2022. године, које су предмет захтева за заштиту законитости окривљени је правноснажно оглашен кривим због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, извршеног на штету оштећених ББ и ВВ у периоду од 15.03.2017. године до 29.09.2021. године.

Имајући у виду чињеницу да је, решењем на које се позива бранилац - обустављен кривични поступак против окривљеног АА због кривичног дела самовлашћа из члана 330. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, дакле не због истог кривичног дела због ког је побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим, то се у конкретном случају и поред неспорне чињенице да је у оба поступка реч о истој парцели и о истим лицима (окривљеном АА и оштећенима односно приватним тужиоцима ББ и ВВ), не може говорити о правноснажно пресуђеној ствари, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног. Томе у прилог иде и чињеница да се не ради о догађајима који су се одиграли у истом временском оквиру обзиром да из списка произилази да је побијаним правноснажним пресудама окривљени оглашен кривим због радњи кривичног дела из члана 218. став 1. Кривичног законика предузетих у периоду од 15.03.2017. године до 29.09.2021. године, док је решење Основног суда у Суботици на које се позива бранилац донето дана 08.09.2016. године односно пре догађаја који је био предмет овог кривичног поступка, па се догађаји који су предмет два кривична поступка ни хронолошки не слажу, због чега нема елемената на онову којих би се могло говорити о идентитету радњи кривичних дела.

Према наведеном, по налажењу Врховног касационог суда, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је доношењем побијаних правноснажних пресуда, на штету окривљеног АА, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је окривљени фактички осуђен због кривичног дела из члана 340. Кривичног законика, с тим што су његове радње правно квалификоване као кривично дело из члана 218. став 1. Кривичног законика.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног свој став - да је, према томе побијаним пресудама на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, образлаже изношењем сопственог мишљења да се образложења правноснажних пресуда односе на кривично дело неизвршавање судске одлуке, што је противречно изреци првостепене пресуде, којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика. Овим наводима, по оцени Врховног касационог суда бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и ЗКП, не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у разматрање и оцену ове повреде није упуштао.

С обзиром на то да уз захтев за заштиту законитости, бранилац окривљеног АА није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни касациони суд није упуштао ни у оцену навода браниоца да је приликом доношења побијаних пресуда дошло до повреде Уставом загарантованог права на правично суђење из члана 32. Устава Републике Србије.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић